

รถตู้โดยสารสาธารณะ กับความปลอดภัยของผู้โดยสาร

อุบัติเหตุทางถนนเป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บ การสูญเสียชีวิตของผู้ใช้รถใช้ถนน และสร้างความสูญเสียต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ได้มีนโยบายให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ร่วมกันดำเนินมาตรการในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในช่วงเทศกาลวันหยุดยาว ทำให้สถานการณ์อุบัติเหตุทางถนนของไทยในช่วงปี 2554 - 2559 มีจำนวนผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บมีแนวโน้มลดลง แต่อัตราการเกิดอุบัติเหตุยังอยู่ในเกณฑ์ที่สูง และมีแนวโน้มของความเสี่ยงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกรณีอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับรถโดยสารสาธารณะ ล่าสุดในช่วงเทศกาลปีใหม่ที่ผ่านมาเกิดอุบัติเหตุรถตู้โดยสารชนกับรถกระบะที่ จ.ชลบุรี ทำให้เกิดเพลิงไหม้และมีผู้เสียชีวิตถึง 25 ราย นับเป็นโศกนาฏกรรมที่ไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้น

สำหรับความปลอดภัยของรถตู้โดยสารสาธารณะ เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้มีนโยบายจัดระเบียบรถตู้โดยสารสาธารณะให้มีการจดทะเบียนเป็นรถสาธารณะที่ถูกต้อง มีสถานที่จอดที่เหมาะสม พนักงานขับรถต้องมีใบอนุญาตขับรถที่ถูกต้องเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย และประชาชนผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกปลอดภัยมากขึ้น โดยนายกรัฐมนตรีได้มอบให้ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานดูแลความปลอดภัยจราจรทางบก ซึ่งได้มีการเสนอมาตรการให้ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีแล้ว

กระทรวงคมนาคมซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับรถตู้โดยสารสาธารณะโดยตรงได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องได้ดำเนินการปรับปรุงกฎ ระเบียบต่างๆ ให้ทันสมัย การบังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวดจริงจัง การตรวจสภาพรถ การทดสอบคุณสมบัติพนักงานขับรถ ควบคู่กับการรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึกและ

วัฒนธรรมด้านความปลอดภัย ฯลฯ แต่ปัญหาอุบัติเหตุรถตู้โดยสารสาธารณะก็ยังคงมีให้เห็น และยังคงเป็นประเด็นที่สังคมตั้งคำถามว่าท้ายที่สุดแล้วปัญหาเหล่านี้จะถูกแก้ไขให้สำเร็จเป็นรูปธรรมได้อย่างไร

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ จ.ชลบุรี นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ก็ได้ออกมาเปิดเผยว่า พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีได้แสดงความไม่สบายใจต่อกรณีดังกล่าว และได้ให้กระทรวงคมนาคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขปัญหาล่วงแล้วเสร็จภายใน 3 เดือนก่อนที่จะถึงช่วงเทศกาลสงกรานต์ จะต้องดำเนินคดีอย่างเข้มงวดกับรถโดยสารประจำทางและรถตู้โดยสารสาธารณะ

หากมีความจำเป็นอาจเสนอให้ใช้คำสั่งตามมาตรา 44 เพื่อแก้ปัญหาในระยะเร่งด่วน โดยเฉพาะประเด็นบังคับใช้กฎหมายที่จะพิจารณาโทษสำหรับผู้กระทำผิดให้สูงขึ้น นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการดำเนินคดีอาญาผู้กระทำผิดที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและครอบคลุมถึงการกำหนดจุดจอดรถในส่วนต่างจังหวัด โดยให้ขนส่งจังหวัดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดพื้นที่และเตรียมการต้องทำให้เสร็จภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2560 เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคับเกี่ยวกับรถตู้ขนส่งสาธารณะให้เห็นเป็นรูปธรรมโดยเร็วที่สุด

กระทรวงคมนาคมยังได้เพิ่มแนวทางการแก้ไขปัญหาทั้งระยะสั้นและระยะยาวในระยะสั้นจะมีมาตรการสำคัญ เช่น การกำหนดให้ผู้ประกอบการรถตู้โดยสารทุกคนต้องติดจีพีเอสภายในวันที่ 31 มีนาคมนี้ เพื่อเร่งรัดตรวจสอบพฤติกรรมรถตู้โดยสารเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากพบว่าสถิติของอุบัติเหตุจากรถตู้โดยสารสาธารณะส่วนใหญ่มีสาเหตุหลักมาจากพฤติกรรมการขับที่เร็วกว่าร้อยละ 80 โดยเฉพาะพฤติกรรมการขับที่เร็วจนเป็นเหตุให้เกิดความสูญเสียมากเมื่อเกิดอุบัติเหตุ มีการกำหนดให้จัดหน่วยเคลื่อนที่ของขนส่งเพื่อตรวจสอบพร้อมสภาพรถและคนขับ ซึ่งจะมีคำสั่งให้จัดทำสมุดประจำตัวผู้ขับขี่ เพื่อบันทึกการปฏิบัติงานตามเวลามาตรฐานที่ยอมรับพื้นฐานความปลอดภัยเพื่อแก้ปัญหาการควงกะขับรถแก้ปัญหาหลักใน เป็นต้น

สำหรับมาตรการระยะยาวมีผลศึกษาระบุชัดเจนว่ารถตู้โดยสารเป็นรถที่ไม่เหมาะสมนำมาใช้เป็นรถโดยสารสาธารณะ ซึ่งต่างประเทศจะใช้ขนส่งสินค้า ที่ผ่านมามีปี 2553 รัฐบาลจัดระเบียบให้รถตู้ทุกคันต้องจดทะเบียนเป็นรถสาธารณะ และมีอายุการใช้งานไม่เกิน 10 ปี ซึ่งรถในระบบทั้งหมดจะครบกำหนดปี 2564 ทำให้รถตู้จะหมดไปจากระบบ และระหว่างนี้กระทรวงคมนาคมจะเร่งรัดผลักดัน

ให้ผู้ประกอบการลงทุนเปลี่ยนเป็นรถโดยสารขนาดกลาง 20 ที่นั่ง หรือโมโตบัส หลังจากนั้นกระทรวงคมนาคมจะหารือกับกระทรวงการคลัง เพื่อหามาตรการช่วยเหลือด้านการเงิน เช่น ยกเว้นภาษีนำเข้าต่างๆ เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการเปลี่ยนรถ

ส่วนรถตู้ที่ไม่เหมาะสมนำมาใช้เป็นรถโดยสารสาธารณะ แนวทางการดำเนินงานของภาครัฐในส่วนของรถใหม่ที่จะทำการจดทะเบียนนั้น กรมการขนส่งทางบกได้ชะลอการจดทะเบียนไปแล้ว สำหรับรถที่จดทะเบียนแล้ววิ่งให้บริการในระบบ ปัจจุบันมีกว่า 10,000 คัน กรมการขนส่งทางบกมีแนวทางที่จะไม่ต่อทะเบียนให้ในอนาคตหลังครบกำหนดการจดทะเบียนและใช้งานครบ 10 ปี โดยในอดีตที่ผ่านมา การจัดระเบียบนำรถตู้เข้ามาสู่ระบบมีการจดทะเบียนจำนวนมากในปี 2553 ดังนั้นรถเหล่านี้จะไม่ได้รับการต่อทะเบียนหลังปี 2564

แม้ว่าจะเป็นมาตรการทางกฎหมายที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น แต่จากพฤติกรรมการขับที่ไม่เคารพกฎจราจร หรือการไม่ตระหนักถึงความปลอดภัยของตนเองและผู้โดยสาร เช่น การขับเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด บรรทุกผู้โดยสารเกินกว่าที่นั่ง การพักผ่อนที่ไม่เพียงพอ ผู้ประกอบการจึงควรคัดเลือกคนขับรถโดยสามารถตรวจสอบประวัติคนขับ

จากศูนย์ประวัติคนขับรถสาธารณะของกรมการขนส่งทางบก ซึ่งจะมีการบันทึกประวัติคนขับที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมและไม่ปลอดภัยเอาไว้

อย่างไรก็ตาม ปฏิเสธไม่ได้ว่าปริมาณการใช้รถใช้ถนนที่เพิ่มขึ้นมากในช่วงเทศกาลมักทำให้มีความเสี่ยงสูงของอุบัติเหตุ แต่โอกาสเหล่านี้จะลดลง ถ้าทุกคนเพิ่มความใส่ใจในวินัยการขับขี่ มีมารยาท และแบ่งปันน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัว โดยเฉพาะรถโดยสารสาธารณะ ผู้ประกอบการต้องตระหนักในความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อความยั่งยืนในอาชีพและสร้างความเชื่อมั่นในการใช้บริการและต้องระลึกไว้เสมอว่า แนวทางการแก้ปัญหาในทุกมาตรการจะไร้ผลถ้าหากผู้ขับขี่และผู้โดยสารยังขาดวินัยและจิตสำนึกในการปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ ผู้ประกอบการยังต้องให้ความร่วมมือภาครัฐในการติดจีพีเอสเพื่อตรวจสอบพฤติกรรมรถตู้โดยสารเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งการยอมรับผลกระทบต่อการจัดระเบียบรถตู้ของภาครัฐ เพื่อการแก้ปัญหาด้านความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ทั้งหมดนี้ จะเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่จะทำให้อุบัติเหตุบนท้องถนนลดลงได้